

Dokument na rokovanie

B9-0128/2024

5.2.2024

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o Russiagate: obvinenia z ruského zasahovania do demokratických procesov
Európskej únie
(2024/2548(RSP))

Beata Szydło, Ryszard Czarnecki, Anna Fotyga, Angel Dzhambazki, Jacek Saryusz-Wolski, Jadwiga Wiśniewska, Bogdan Rzońca, Beata Mazurek, Dominik Tarczyński, Adam Bielan, Witold Jan Waszczykowski, Joachim Stanisław Brudziński, Roberts Zile, Elżbieta Rafalska, Charlie Weimers, Waldemar Tomaszewski, Hermann Tertsch, Andželika Anna Moźdzanowska
v mene skupiny ECR

Uznesenie Európskeho parlamentu o Russiagate: obvinenia z ruského zasahovania do demokratických procesov Európskej únie (2024/2548(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje uznesenie z 1. júna 2023 o zahraničnom zasahovaní do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií¹,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 9. marca 2022 o zahraničnom zasahovaní do všetkých demokratických procesov v Európskej únii vrátane dezinformácií²,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 23. novembra 2016 o strategickej komunikácii EÚ s cieľom bojovať s propagandou tretích strán zameranou proti Únii³ a svoje odporúčanie Rade a podpredsedníčke Komisie/vysokiej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 13. marca 2019 v súvislosti s hodnotením nadväzujúcim na opatrenia ESVČ dva roky po predložení správy EP o strategickej komunikácii EÚ s cieľom bojovať s propagandou tretích strán zameranou proti Únii⁴,
 - so zreteľom na Strategický kompas pre bezpečnosť a obranu – za Európsku úniu, ktorá chráni svojich občanov, hodnoty a záujmy a prispieva k medzinárodnému mieru a bezpečnosti, ktorý schválila Rada 21. marca 2022 a potvrdila Európska rada 24. marca 2022,
 - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže medzinárodný tím investigatívnych novinárov v článku v internetových novinách *The Insider* odhalil, že dlhoročná lotyšská poslankyňa EP Tatjana Ždanoka už viac ako desaťročie pôsobí ako agentka ruských spravodajských služieb; keďže už v roku 2014 bola pani Ždanoka vyšetovaná lotyšskými bezpečnostnými orgánmi a obvinená z toho, že je agentkou vplyvu Ruska;
- B. keďže nejde o prvý prípad poslanca EP ako ruského špióna, pretože maďarské orgány z podobných dôvodov odsúdili poslanca krajne pravicovej strany Jobbik Bélu Kovácsa;
- C. keďže z analýzy verejných vystúpení poslancov EP, záznamov o hlasovaní, legislatívnych činností a sponzorovaných podujatí vyplýva, že prípad Tatjany Ždanokovej nemusí byť jediný a že viacero poslancov Európskeho parlamentu môže mať väzby na ruské spravodajské služby napriek ruskej útočnej vojne proti Ukrajine; keďže od roku 2014 viacerí poslanci EP navštívili okupované územia Ukrajiny a Gruzínska a v Sýrii ich hostil krvavý diktátor Baššár al-Asad, čo je v rozpore so sankciami EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi, pričom sa to využíva ako nástroj

¹ Ú. v. EÚ C, C/2023/1226, 21.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1226/oj>.

² Ú. v. EÚ C 347, 9.9.2022, s. 61.

³ Ú. v. EÚ C 224, 27.6.2018, s. 58.

⁴ Ú. v. EÚ C 23, 21.1.2021, s. 152.

propagandy režimov;

- D. keďže v rokoch 2018 a 2019 Elizaveta Peskova, dcéra hovorca Vladimíra Putina Dmitrija Peskova, pracovala ako stážistka u poslanca EP;
- E. keďže ostatné inštitúcie EÚ sú menej transparentné ako Európsky parlament, a preto je v nich vplyv Ruska ešte ťažšie odhaľovať a bojovať proti nemu; keďže najzrejmejším príkladom ruských špeciálnych operácií v rámci EÚ bola výstavba plynovodov Nord Stream s tichým súhlasom určitých predstaviteľov EÚ, čo nikdy nebolo riadne vyšetrené;
- F. keďže Rusko vytvára a šíri dezinformácie s nevídanou zlovôľou a rozsahom s pomocou svojich agentov vplyvu, a to vytváraním väzieb s krajne ľavicovými a krajne pravicovými politickými stranami v EÚ, ako aj využívaním tradičných médií a platformami sociálnych médií s cieľom oklamať svojich občanov doma aj medzinárodné spoločenstvo; keďže v hlavných politických stranách je mnoho politikov, ktorí „chápu Rusko“, najmä bývalých vedúcich predstaviteľov Nemecka, Rakúska a Francúzska, pričom najtypickejším prípadom je Gerhard Schröder, ktorý napriek tomu, že je otvorene platený Kremľom, pôsobí v prospech Ruska na domácej aj európskej politickej scéne;
- G. keďže tieto kroky, ktoré sú súčasťou stratégie hybridnej vojny a predstavujú porušenie medzinárodného práva, zavádzajú a klamú občanov a ovplyvňujú ich volebné správanie, posilňujú kontroverzné diskusie, rozdeľujú, polarizujú a využívajú rôzne zraniteľnosti spoločností, narúšajú integritu demokratických volieb a referendum, zasievajú nedôveru v národné vlády a verejné orgány a ich cieľom je destabilizovať európske demokracie, a preto predstavujú vážnu hrozbu pre bezpečnosť a zvrchovanosť EÚ a členských štátov;
- H. keďže ruské dezinformačné a propagandistické kampane ovplyvňujú aj nepriame formovanie mienky v Európe tým, že sa zameriavajú na rusky hovoriacu diaspóru, najmä v krajinách s veľkou rusky hovoriacou populáciou, ako je Nemecko (viac ako 3 milióny), Lotyšsko a Estónsko;
- I. keďže Rusko tradične uplatňuje starú taktiku „rozdeľuj a panuj“ tým, že zasahuje do vnútorných záležitostí členských štátov EÚ a podnecuje rozdelenie v rámci spoločností a medzi národmi, pričom využíva hospodársky vplyv, napríklad prerušený projekt Nord Stream, a nepriateľskú propagandu;
- J. keďže energetická závislosť EÚ od Ruska spôsobuje od začiatku ruskej útočnej vojny proti Ukrajine obrovské ťažkosti pre jej energetickú bezpečnosť a zdôrazňuje krátkozrakosť niektorých členských štátov, ktoré pochádzajú najmä z krajín strednej a východnej Európy, napriek početným varovaniam pred posilňovaním vzťahov s Ruskom;
- K. keďže v predvečer volieb do Európskeho parlamentu v roku 2024 treba očakávať zvýšenú aktivitu Ruska v oblasti zasahovania a manipulácie s informáciami;
- L. keďže Rusko prepravuje migrantov na vonkajšie hranice EÚ v rámci svojich stratégií hybridného zahraničného zasahovania s cieľom provokovať EÚ a jej členské štáty,

napríklad na jeseň 2021 na hranice s Poľskom, Litvou a Lotyšskom a v roku 2023 na hranicu s Fínskom; keďže tieto pokusy o hybridné zasahovanie majú aj formu šírenia dezinformácií, a tým polarizácie spoločností v EÚ;

- M. keďže novinári a odborníci naďalej odhaľujú ruské financovanie politických činností a politikov v rámci Európskej únie pred 24. februárom 2022 aj po ňom, čo si vyžaduje dôkladné vyšetrovanie, aby sa spoluvinníci brali na zodpovednosť;
 - N. keďže Rusko sa snaží nadväzovať kontakty s krajne ľavicovými a krajne pravicovými politickými stranami, osobnosťami a hnutiami s cieľom využiť aktérov v rámci inštitúcií EÚ na legitimizáciu ruských pozícií a zástupných vlád, na lobovanie za uvoľnenie sankcií a na zmiernenie dôsledkov medzinárodnej izolácie;
 - O. keďže niekoľko verejných činiteľov z členských štátov EÚ vrátane bývalých predsedov vlád a členov kabinetu, napríklad Gerhard Schröder, Wolfgang Schäuble, François Fillon, Karin Kneisslová a Paavo Lipponen, zastáva dobre platené pozície v energetických spoločnostiach kontrolovaných Kremľom; keďže ani po plnohodnotnej invázii Ruska na Ukrajinu sa niektorí z nich nerozhodli odstúpiť a naďalej sa nechávajú sponzorovať krvavými peniazmi Kremľa za tichej spoluúčasti svojich politických strán;
 - P. keďže Rusko sa aktívne zapájalo do podpory separatistickej kampane v Katalánsku, ktorá zahŕňala šírenie dezinformácií, zriaďovanie fariem využívajúcich trollův a boty, a dokonca ponúklo vyslanie 10 000 vojakov a poslanie peňazí na vyrovnanie dlhu Katalánska, ak by bola vyhlásená nezávislosť;
1. očakáva, že lotyšské orgány začnú trestné kontrarozviedne vyšetrovanie týkajúce sa činností Tatjany Ždanokovej na základe dôkazov, ktoré zverejnil *The Insider*;
 2. víta rozhodnutie predsedníčky Metsolovej začať vyšetrovanie prípadu pani Ždanokovej v Parlamente a postúpiť tento prípad poradnému výboru pre správanie poslancov; domnieva sa, že konanie pani Ždanokovej je v jasnom rozpore s kódexom správania, najmä s jeho článkom 1 písm. a) a b), článkom 2 písm. a) a článkom 3, a vyzýva predsedníčku, aby využila svoje právomoci na uloženie odôvodneného rozhodnutia o pozastavení výkonu všetkých parlamentných činností pani Ždanokovej;
 3. vyzýva na prijatie ďalších rýchlych krokov a účinnejších opatrení v Európskom parlamente proti nožnej infiltrácii ruskými a inými nepriateľskými spravodajskými službami;
 4. vyzýva Komisiu, aby začala interné vyšetrovanie riešenia prípadu Nord Stream a ruského vplyvu počas procesu plánovania a výstavby potrubí;
 5. opakuje svoje znepokojenie nad odhaleniami, že Rusko podporovalo separatistické hnutia v EÚ v rámci svojich pokusov o destabilizáciu Západu; v tejto súvislosti vyjadruje poľutovanie nad prípadom španielskych separatistických hnutí, ktoré sa pokúšali o štátny prevrat v roku 2017, čo vážne narušilo fungovanie verejných inštitúcií a viedlo k dlhému obdobiu nestability, ktoré trvá až do súčasnosti;
 6. so znepokojením konštatuje, že podľa správy, ktorú uverejnilo Európske centrum excelentnosti pre boj proti hybridným hrozbám (Hybrid CoE) a Komisia, činnosti Ruska

zamerané na destabilizáciu Španielska siahali od podpory separatistických hnutí až po kybernetické operácie a priame investície, ktorými sa snažilo oslabiť a poškodiť integritu a funkčnosť španielskej demokracie; ďalej konštatuje, že niektoré z týchto operácií zahŕňali organizovanie nepokojov, ktoré spôsobili zranenia stoviek príslušníkov orgánov presadzovania práva a smrť francúzskeho občana na letisku El Prat;

7. berie na vedomie prebiehajúce trestné konanie v Španielsku, v ktorom vyšetrojúci súd tvrdí, že má dostatočné dôkazy o tom, že Rusko ponúklo hospodársku aj vojenskú podporu spoločníkom Carlesa Puigdemonta, v tom čase predsedu katalánskej vlády; ďalej konštatuje, že španielsky národný najvyšší súd formálne požiadal o vyšetrovanie Carlesa Puigdemonta a ďalších členov separatistických strán na základe obvinení z terorizmu v súvislosti s pokusom o štátny prevrat v roku 2017, keďže sudcovia sa domnievajú, že existujú dostatočné dôkazy o ich účasti na organizovaní nepokojov a teroristických činov;
8. odsudzuje skutočnosť, že podľa svedectva Víctora Tarradellasa, bývalého člena strany Carlesa Puigdemonta zodpovedného za medzinárodné vzťahy, Rusko ponúklo vyslanie 10 000 vojakov, ako aj splatenie regionálneho dlhu Katalánska, ak Katalánsko uzná ukrajinské územie Krymu za územie Ruskej federácie;
9. zdôrazňuje, že trestné vyšetrovanie obvinení zo špionáže patrí do právomoci členských štátov; víta skutočnosť, že niekoľko krajín EÚ zriadilo osobitné vyšetrovacie výbory venované boju proti ruskému vplyvu, zatiaľ čo iné ich nedávno rozpustili; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v niektorých prípadoch sú tí, ktorí by mali byť odmenení za rozloženie sietí ruských a bieloruských špiónov a za účinný boj proti ich hybridnej vojne, prenasledovaní z politických dôvodov namiesto toho, aby ich vnútroštátne orgány osobitne chránili;
10. dôrazne odsudzuje bývalých vysokopostavených politikov, ktorí sa dostali na výplatnú listinu Ruska krátko po ukončení politickej kariéry vo svojej krajine; považuje to za jasný konflikt záujmov a trvá na tom, aby členské štáty prijali predpisy, ktorými by sa bývalým predsedom a členom vlády zakázalo prijímať pozície v štátnych podnikoch z Ruska, Číny, Iránu a iných autokratických štátov;
11. vyjadruje znepokojenie nad ruskou politikou využívania kultúry ako zbrane na dosiahnutie cieľov Kremľa a využívania ruských občanov pracujúcich v tejto oblasti ako agentov vplyvu a špiónov;
12. varuje pred otvorením hraníc EÚ pre ruských občanov, ktorí sa snažia opustiť krajinu, aby sa vyhli povolaniu do armády alebo unikli hospodárskym ťažkostiam spojeným so sankciami; zdôrazňuje, že po premiestnení na územie členských štátov EÚ by niektorí z nich mohli začať zohrávať aktívnu úlohu pri presadzovaní alebo podpore šírenia ruskej rétoriky a propagandy, ako sa to už stalo v Gruzínsku a Srbsku;
13. dôrazne odsudzuje ruskú prax využívania nelegálnych migrantov ako zbraní a ich násilného zatlačania na územie EÚ s cieľom zasievať odpor, rozdelenie a nedôveru;
14. varuje, že ruské špionážne aktivity v Európe sú na vzostupe, o čom svedčí veľký počet sietí odhalených službami kontrarozvedky v členských štátoch;

15. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, členským štátom, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, NATO a ruským orgánom.